

Kriminaalmenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (ametiprivileegid)

§ 1. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) seadustikku täiendatakse §-dega 64¹–64³ järgmises sõnastuses:

„§ 64¹. Ametiprivileeg

(1) Ametiprivileeg on õigus keelduda kriminaalmenetluses teabe avaldamisest oma ameti või kutsetegevuse tõttu. Ametiprivileeg on:

1) Eestis registreeritud usuorganisatsiooni vaimulikul temale hingelise hoolekandega seoses usaldatu kohta ja kohtunikul nõupidamissaladuse või vaikimiskohustusega hõlmatud teabe kohta;

2) advokaadil, sealhulgas advokatuuri assotsieerunud liikmel ja välisriigi advokaadil, õigusteenuse saamiseks tema poole pöördumise ja õigusteenuse osutamise käigus temale teatavaks saanud ning õigusteenuse osutamiseks tema koostatud teabe ja osutatud õigusabi sisu kohta;

3) ajakirjanduslikul eesmärgil informatsiooni töötleva isikul või temaga püsivas eraelulises lähedases suhtes oleval isikul teabe kohta, mis võimaldab tuvastada ajakirjanduslikul eesmärgil konfidentsiaalselt teavet andnud isikut;

4) tervishoiuteenuse osutajal, tervishoiutöötajal ja tervishoiuteenuse osutamisel osaleval isikul temale seoses tervishoiuteenuse osutamisega usaldatud teabe või tervishoiuteenuse osutamise käigus teatavaks saanud tervisesse puutuvate asjaolude kohta;

5) käesoleva seadustiku § 203² lõikes 2 nimetatud vahendajal temale käesoleva seadustiku kohase vahendusmenetluse käigus menetlusosaliste poolt usaldatud teabe kohta;

6) notaril ja patendivolinikul temale seoses ametitegevusega teatavaks saanud asjaolude kohta;

7) pankrotihalduril ja riikliku järelevalve teostajal temale pankroti- või riikliku järelevalve menetluse käigus menetlusele allutatud isiku poolt karistuse ähvardusel antud teabe kohta, kui vastavas eriseaduses ei ole sätestatud teisiti;

8) kaitsjal süüteoasjas õigusteenuse osutamise käigus temale teatavaks saanud ning õigusteenuse osutamiseks tema koostatud teabe ja osutatud õigusabi sisu kohta.

(2) Ametiprivileeg laieneb ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ametiprivileegiga isikute ameti- või kutsetegevuses vahetult osalevale vajalikule abipersonalile, kellel on seadusest või lepingust tulenev teabe saladuses hoidmise kohustus.

(3) Teave ei ole ametiprivileegiga hõlmatud, kui selle avaldamisega on nõustunud isik, kelle kaitseks on ametiprivileegiga isikule saladuse hoidmise kohustus kehtestatud, või kui ametiprivileegiga isik on selle teabe saladuses hoidmise kohustusest vabastatud muus menetluses.

(4) Teabe kriminaalmenetluses avaldamise nõusolekut ei saa tagasi võtta.

(5) Ametist lahkumine ei tühistata ametiprivileegi teabe suhtes, mille isik sai ametis olles.

(6) Kriminaalmenetluses on isikul õigus keelduda avaldamast õigusteenuse saamise eesmärgil advokaadi või kaitsjaga vahetatud teabe ja saadud õigusabi sisu.

§ 64². Ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava tõendi kogumine

(1) Kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti, võib ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldavat tõendit koguda kohtu või eeluurimiskohtuniku loal. Luba antakse, kui:

1) isik, kelle kaitseks on saladuse hoidmise kohustus kehtestatud, on oma käitumisega loobunud saladuse hoidmisest;

2) teave ei ole enam saladuses menetleja tegevusest sõltumatutel põhjustel;

3) taotletakse käesoleva seadustiku § 64¹ lõike 1 punktis 1 nimetatud kohtuniku ametiprivileegiga, sama lõike punktides 4–7 sätestatud ametiprivileegiga või sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava sellise tõendi kogumist, mis on vältimatult vajalik kriminaalmenetluse eesmärgi saavutamiseks, kui tõendi kogumisega ei riivata põhjendamatult isikuõigusi, või

4) taotletakse käesoleva seadustiku § 64¹ lõike 1 punktis 3 nimetatud ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava sellise tõendi kogumist, mis on vältimatult vajalik kriminaalmenetluse eesmärgi saavutamiseks kriminaalasjas, mille esemeks on esimese astme kuritegu, kui tõendi kogumiseks on ülekaalukas avalik huvi.

(2) Luba ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava tõendi kogumiseks võib sisalduda menetlustoimingu tegemise loas või määrukses.

(3) Kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti, on isikul, kes kokkuleppel ametiprivileegiga isikuga või vastavalt seadusele valdab teavet, mis võib olla hõlmatud ametiprivileegiga, õigus keelduda sellist teavet menetlejale avaldamast, kui ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava tõendi kogumine ei ole käesoleva seadustiku kohaselt lubatud.

(4) Kohtuniku ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava tõendi kogumiseks loa andmise otsustab Riigikohtu üldkogu.

§ 64³. Vastuväited menetlustoimingu käigus ametiprivileegi rikkumise kohta

(1) Kui ametiprivileegiga isik või muu menetlustoimingule allutatud käesoleva seadustiku § 64² lõikes 3 nimetatud teabevaldaja leiab, et tema suhtes menetlustoimingu tegemisel kogub

menetleja ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldavat tõendit ilma loata või loa piire ületades, võib ta esitada menetlejale vastuväite, mis protokollitakse. Vastuväide tuleb esitada viivitamata.

(2) Kui menetleja vastuväitega nõustub, jätab ta vaidlusaluse tõendi kogumata ja tagastab vaidlusaluse teabekandja selle sisuga tutvumata.

(3) Kui menetleja vastuväitega ei nõustu ja menetlustoimingu edasilükkamine ohustaks tõendi säilimist, võib menetleja vaidlusaluseid andmeid sisaldava teabekandja selle sisuga tutvumata vastuväite esitaja juuresolekul turvaliselt pakendada läbipaistmatusse pakendisse, mis välistab teabekandja sisuga tutvumise ja võimaldab tagantjärele tuvastada pakendi avamist (edaspidi *pitseerida*). Pitseeritud teabekandjat säilitatakse pitseeritult menetleja juures ja esitatakse eeluurimiskohtuniku nõudmisel talle tutvumiseks.

(4) Kui menetleja vaidlusaluse teabekandja ära võtab, on asjaomasel ametiprivileegiga isikul õigus menetlustoimingu lõppemisest teada saamisest arvates 48 tunni jooksul esitada eeluurimiskohtunikule taotlus teabekandja tagastamiseks. Kui isik taotlust õigeaegselt ei esita, loetakse ta vastuväitest loobunuks.

(5) Eeluurimiskohtunik lahendab taotluse kümne päeva jooksul taotluse saamisest arvates, kuulates vajaduse korral ära prokuratuuri ja taotleja seisukohad ning tutvudes vaidlusaluse teabekandja ja kriminaaltoimikuga. Taotluse lahendamise määruks võib eeluurimiskohtunik teha äravõetud teabekandjal olevate andmete töötlemise kohta korraldusi, mis on vajalikud ametiprivileegi ülemäärase riive vältimiseks.

(6) Eeluurimiskohtuniku tehtud käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud taotluse lahendamise määrus on vaidlustatav määruskaebuse korras.“;

2) paragrahv 72 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 72. Ütluste andmisest keeldumine ametiprivileegi alusel

(1) Tunnistajale võib esitada küsimusi teabe kohta, mis on hõlmatud ametiprivileegiga, kuid tunnistajal on õigus selle kohta ütluste andmisest keelduda.

(2) Tunnistajal ei ole õigust keelduda ütluste andmisest ametiprivileegiga hõlmatud sellise teabe kohta, mille kohta ta on juba ütlusi andnud või mille suhtes on tõendi kogumine lubatud käesoleva seadustiku § 64² kohaselt. Nimetatud paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata käesoleva seadustiku § 64¹ lõike 1 punktides 2 ja 8 nimetatud isikute ülekuulamisele ametiprivileegiga hõlmatud teabe kohta.

(3) Eriteadmistega isikul või tõlgil, kes kaasati menetlustoimikusse käesoleva seadustiku § 91² lõike 9 või 12 kohaselt, on õigus keelduda ütluste andmisest ametiprivileegiga hõlmatud teabe kohta, mis sai talle teatavaks menetlustoimikus osalemise käigus.

(4) Kui tunnistaja keeldub ütluste andmisest, peab ta keeldumist menetlejale põhjendama. Kui prokuratuur kohtueelses menetluses leiab, et ütluste andmisest keeldumine on alusetu, võib ta esitada eeluurimiskohtunikule taotluse tuvastada tunnistajal ametiprivileegi puudumine. Eeluurimiskohtunik lahendab taotluse kümne päeva jooksul alates selle saamisest, kuulates ära tunnistaja ja prokuratuuri seisukohad ning tutvudes vajaduse korral kriminaaltoimikuga.“;

3) paragrahvi 83 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui vaatluse eesmärk ei ole saavutatav advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava teabekandjaga tutvumata, juhindutakse vaatluse toimetamisel käesoleva seadustiku §-s 91² sätestatud korrast.“;

4) paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui advokaadi või kaitsja läbivaatuse eesmärk ei ole saavutatav ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava teabekandjaga tutvumata, juhindutakse läbivaatuse toimetamisel käesoleva seadustiku §-s 91² sätestatud korrast. Kuni kohtumääruse tegemiseni tuleb advokaadilt või kaitsjalt ära võetavad teabekandjad, mis võivad sisaldada ametiprivileegiga hõlmatud teavet, tema juuresolekul pitseerida käesoleva seadustiku § 64³ lõikes 3 sätestatud korras.“;

5) paragrahvi 91 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „notari- või advokaadibüroos või ajakirjanduslikul eesmärgil informatsiooni töötleva isiku juures“ sõnadega „ametiprivileegiga isiku tööruumides“;

6) paragrahvi 91 lõike 4 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „põhjendus“ tekstiosaga „, sealhulgas põhjendus ametiprivileegi riive õigustamiseks käesoleva seadustiku § 64² kohaselt“;

7) paragrahvi 91 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Ametiprivileegiga isiku tööruumi läbiotsimise juurde tuleb kutsuda ametiprivileegiga isik, kelle juures läbi otsitakse. Kui tema läbiotsimise juures ei viibi, kutsutakse läbiotsimise juurde asjaomase ettevõtja, avalik-õigusliku kutseorganisatsioonivõi ametiasutuse esindaja, kellel on läbiotsimise käigus õigus esitada käesoleva seadustiku § 64³ lõikes 1 nimetatud vastuväiteid ning teavitada läbiotsimisest pärast selle lõppu ametiprivileegiga isikut ja asjaomast ettevõtjat, avalik-õiguslikku kutseorganisatsiooni või ametiasutust.“;

8) seadustikku täiendatakse §-dega 91² ja 91³ järgmises sõnastuses:

„§ 91². Advokaadi või kaitsja valduse läbiotsimise erisused

(1) Advokaadibüroo, kaitsja tööruumi, advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud teabe hoiustamiseks kasutatava muu ruumi, Eesti Advokatuuri ruumi, advokaadi või kaitsja eluruumi või tema kasutatava sõiduki (edaspidi *advokaadi või kaitsja valdus*) läbiotsimiseks on nõutav eeluurimiskohtuniku eelnev luba ja läbiotsimise juures peab viibima Eesti Advokatuuri määratud advokaat (edaspidi *advokatuuri esindaja*). Advokatuuri esindajaks ei saa olla advokaat, kes on või on olnud samas kriminaalasjas muu kriminaalmenetluse subjekt või kellel on huvide konflikt. Läbiotsimise juures on õigus viibida ka advokaadil või kaitsjal, kelle valdust läbi otsitakse, ja läbi otsitava advokaadibüroo pidajal.

(2) Advokaadi või kaitsja valduse läbiotsimise kohta antavas kohtumääruses märgitakse lisaks käesoleva seadustiku § 91 lõikes 4 sätestatule:

1) kas ja millises ulatuses on otsinguid lubatud toimetada ametiprivileegiga hõlmatud andmete hulgas;

2) milliseid abinõusid tuleb läbiotsimise käigus rakendada, et vältida ametiprivileegiga hõlmatud teabe õigustamatut ilmsikstulekut;

3) läbiotsimise juurde tõlgi või eriteadmistega isiku kaasamine;

4) kas ja millises ulatuses on lubatud läbiotsimisel ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldavaid teabekandjaid ära võtta ja neis talletatud andmeid kopeerida ning kuidas toimida ära võetud teabekandja või kopeeritud andmetega, mis ei seonu menetletava kriminaalasjaga.

(3) Advokaadi või kaitsja valdust ei või läbi otsida ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava tõendi kogumiseks, välja arvatud juhul, kui:

1) advokaati, kaitsjat või advokatuuri töötajat või nende juures tegutsevat käesoleva seadustiku § 64¹ lõikes 2 sätestatud isikut kahtlustatakse kuriteo toimepanemises;

2) on alust arvata, et otsitavad ametiprivileegiga hõlmatud andmed on seotud menetletava kuriteoga;

3) tõendusteavet ei ole võimalik õigeaegselt ja kriminaalmenetluse huve oluliselt ohustamata saada muude toimingutega.

(4) Advokatuuri esindaja on kohustatud:

1) hoolsalt ja põhjendamatult viivitusest teostama otsinguid ning eraldama menetletava kriminaalasjaga seotud andmed ametiprivileegiga hõlmatud andmete hulgast vastavalt läbiotsimismäärusele ja arvestades menetleja juhiseid;

2) jälgima, et advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud teave oleks kaitstud õigustamatu ilmsikstuleku eest;

3) hoidma saladuses talle kriminaalmenetluse käigus seoses advokatuuri esindamisega teatavaks saanud teavet;

4) tegema vajaduse korral ettepaneku eriteadmistega isiku või tõlgi kaasamiseks otsingu teostamisele või andmete eraldamisele;

5) teavitama advokatuuri ja menetlejat viivitamata, kui tal ilmneb huvide konflikt.

(5) Advokatuuri esindajal on õigus:

1) tutvuda mõistliku aja jooksul enne läbiotsimist läbiotsimismäärusega ja prokuratuuri loal vajalikus ulatuses kriminaalasja materjalidega;

2) esitada taotlusi, kaebusi ja vastuväiteid, mis protokollitakse;

3) kasutada tehnikavahendeid käesoleva seadustiku § 47 lõike 1 punktis 5 sätestatud alustel.

(6) Läbiotsimiskohast kaasa võetav teabekandja, millel võib olla ametiprivileegiga hõlmatud teavet, mis ei seonu menetletava kriminaalasjaga, pitseeritakse läbiotsimiskohas advokatuuri esindaja juuresolekul. Pitseri võib advokatuuri esindaja juuresolekul avada käesoleva paragrahvi kohaseks andmete eraldamiseks. Menetleja võib pitseri ilma advokatuuri esindaja juuresolekuta avada üksnes toiminguks, mille käigus teabekandjal olevaid andmeid ei saa muuta ega nendega tutvuda.

(7) Advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud andmete hulgas teostab kooskõlas läbiotsimismäärusega menetleja juhendamisel otsinguid advokatuuri esindaja, kes eraldab läbiotsimismääruses ära võtta lubatud andmed muudest ametiprivileegiga hõlmatud andmetest, jälgides, et ametiprivileegiga hõlmatud teave ei tuleks õigustamatult ilmsiks. Ametiprivileegiga hõlmatud andmeid, mille äravõtmine ei ole lubatud, hoitakse pitseeritud teabekandjal kriminaaltoimiku juures ning hävitatakse advokatuuri esindaja juuresolekul pärast kriminaalasja lõpplahendi jõustumist, kui läbiotsimismääruses või kriminaalasja lõpplahendis ei ole määratud, et teabekandja tagastatakse isikule, kellelt see ära võeti.

(8) Kui andmete eraldamine ei toimu läbiotsimiskohas, kutsutakse andmete eraldamise juurde isikud, kellel on käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt õigus viibida läbiotsimise juures.

(9) Menetleja võib advokatuuri esindaja nõusolekul kaasata otsingute teostamisse või andmete eraldamisse tõlgi või muu eriteadmistega isiku, kui see on vältimatult vajalik. Sellisel juhul tuleb võtta meetmeid, et kaasatud isiku kokkupuude ametiprivileegiga hõlmatud teabega oleks võimalikult väike. Kaasatud isikule selgitatakse, et tal ei ole lubatud avaldada ametiprivileegiga hõlmatud teavet, mis talle andmete eraldamise või otsingute käigus teatavaks sai.

(10) Kui menetleja leiab, et advokatuuri esindaja on eriteadmisi vajaval juhul jätnud nõusoleku eriteadmistega isiku kaasamiseks põhjendamatult andmata, võib prokuratuur esitada eeluurimiskohtunikule taotluse eriteadmistega isiku kaasamiseks. Prokuratuuri taotlus lahendatakse viie päeva jooksul selle saamisest arvates.

(11) Kui menetleja leiab, et advokatuuri esindaja ei teosta otsinguid erapooletult või piisava hoolikusega, võib eeluurimiskohtunik prokuratuuri taotlusel määrata otsingute tegemiseks mõistliku tähtaja või kohustada advokatuuri määrama uue esindaja, kuulates enne ära prokuröri ja advokatuuri esindaja. Prokuratuuri taotlus lahendatakse viie päeva jooksul selle saamisest arvates.

(12) Kahtluse korral, et advokatuuri esindaja on jätnud läbiotsimismääruses nimetatud andmed muudest ametiprivileegiga hõlmatud andmetest eraldamata, võib prokuratuur taotleda eeluurimiskohtunikult vaidlusaluste andmete kontrollimist, pitseerides vaidlusaluseid andmeid sisaldava teabekandja advokatuuri esindaja juuresolekul ja tehes vajalikud korraldused, et eeluurimiskohtunik saaks teabekandjaga tutvuda. Kui eeluurimiskohtunik leiab, et kahtlus on põhjendatud, teostab ta vaidlusaluse teabe hulgast kriminaalasjaga seotud andmete eraldamise vastavalt läbiotsimismääruse tingimustele, kaasates uurimisasutuse, advokatuuri esindaja ja vajaduse korral tõlgi või muu eriteadmistega isiku käesoleva paragrahvi lõike 9 kohaselt.

(13) Kui advokatuuri esindaja ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele, teatab prokuratuur sellest advokatuurile ja advokatuur määrab viivitamata uue esindaja. Vaidlused advokatuuri ja prokuratuuri vahel uue advokatuuri esindaja määramise üle lahendab eeluurimiskohtunik prokuratuuri taotlusel viie päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

§ 91³. Advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud teabe nõudmine

(1) Isikult, kes kokkuleppel advokaadi, kaitsja või Eesti Advokatuuriga hoiab teavet, mis võib olla hõlmatud advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga, võib sellist teavet nõuda üksnes juhul, kui advokaati, kaitsjat või advokatuuri töötajat või nende juures tegutsevat käesoleva seadustiku § 64¹ lõikes 2 sätestatud isikut kahtlustatakse kuriteo toimepanemises ja on alust arvata, et nõutav teave on seotud menetletava kuriteoga.

(2) Teavet võib nõuda prokuratuuri taotlusel eeluurimiskohtuniku määruse või kohtumääruse alusel ja teave edastatakse otse kohtumääruse teinud kohtule.

(3) Määruses märgitakse:

1) milline teave välja nõutakse;

2) millist tõendusteavet ja millises ulatuses on lubatud otsida advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud teabe hulgast;

3) milliseid meetmeid tuleb rakendada, et vältida ametiprivileegiga hõlmatud teabe õigustamatut ilmsikstulekut, ja kuidas toimida andmetega, mis ei seonu menetletava kriminaalasjaga.

(4) Kohus või eeluurimiskohtunik pitseerib teabekandja, millel on määruse alusel saadud andmed, ja edastab selle menetlejale, kes kaasab advokatuuri esindaja ning korraldab kriminaalasjaga seotud andmete eraldamise käesoleva seadustiku § 91² lõigete 3–13 kohaselt.“;

9) paragrahvi 107 lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Ekspertiisi tegemisel eksperdi kasutatud eriliiki isikuandmeid tohib ekspertiisiaktis kajastada üksnes eksperdiarvamuse põhjendamisel vältimatult vajalikus ulatuses.“;

10) paragrahvi 126² täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesolevas seadustikus nimetatud jälitustoimingu tegemisel ametiprivileegiga hõlmatud teabe saamiseks tuleb järgida ka käesoleva seadustiku § 64² lõigetes 1–3 sätestatud tingimusi. Advokaadi või kaitsja suhtes ei ole lubatud jälitustoimingu tegemine käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 2–4 sätestatud alusel üksnes põhjendusel, et advokaat või kaitsja suhtleb samades punktides nimetatud isikuga, vahendab talle teavet või osutab talle kaasabi.“;

11) paragrahvi 126⁷ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 126¹⁰ täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui jälitustoimingu käigus koguti teavet, mis on hõlmatud advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga, ehkki jälitustoimingu aluseks oleva loa kohaselt ei olnud sellise teabe kogumine ette nähtud, eristab jälitustoimingu teinud või jälitustoimingut taotlenud asutuse ametnik ametiprivileegiga hõlmatud teabe ja võtab vajalikud meetmed, vältimaks selle õigustamatut muudele isikutele teatavaks saamist. Sellist teavet jälitustoimingu protokollile ega jälitustoimingu kokkuvõttele ei lisata ja neis ei kajastata. Käesolevas lõikes sätestatud ei kohaldata käesoleva seadustiku § 126¹² lõikes 3¹ sätestatud juhul.“;

13) paragrahvi 126¹² täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui muu isiku suhtes seaduslikult läbi viidud jälitustoimingust nähtub tõendusteave, mis puudutab ametiprivileegiga isiku toime pandud või toime pandavat võimalikku kuritegu, võib

jälitustoiminguga saadud teavet kasutada tõendina ka ametiprivileegiga isiku suhtes toimetatavas kriminaalmenetluses.“;

14) paragrahvi 126¹² täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Käesoleva seadustiku § 126¹⁰ lõikes 4 nimetatud teabe kustutamise ja sellist teavet sisaldavate teabetalletuste hävitamise juurde kutsutakse jälitustoimingust puudutatud advokaat või Eesti Advokatuuri esindaja.“;

15) paragrahvi 175 lõiget 1 täiendatakse punktiga 9¹ järgmises sõnastuses:

„9¹) Eesti Advokatuurile käesoleva seadustiku § 178¹ kohaselt makstavad summad;“;

16) seadustikku täiendatakse §-ga 178¹ järgmises sõnastuses:

„§ 178¹. Eesti Advokatuuri kulude hüvitamine advokatuuri esindaja töö eest

(1) Eesti Advokatuurile hüvitatakse kulud käesoleva seadustiku § 91² või 91³ alusel advokatuuri esindaja tehtud töö eest summas, mis ei või ületada sama aja eest kaitsjale riigi õigusabi tasumäära järgi makstavat tasu.

(2) Eesti Advokatuuri taotluse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kulude hüvitamiseks lahendab menetleja oma määruusega. Taotluses märgitakse, kes oli advokatuuri esindaja, millisel toimingul, millal ja kui kaua ta osales ning kui palju Eesti Advokatuur talle selle eest maksis.“;

17) paragrahvi 217 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Advokaadi kinnipidamisel selgitatakse talle tema õigust lasta oma kinnipidamisest viivitamata teavitada Eesti Advokatuuri juhatust ja kohtuda Eesti Advokatuuri esindajaga teiste isikute juuresolekuta. Teavitamise ja kohtumise võib prokuratuuri loal ajutiselt edasi lükata, kuni see on vältimatult vajalik, et ära hoida kriminaalmenetluse olulist kahjustamist.“;

§ 2. Pankrotiseaduse muutmine

Pankrotiseaduse § 85 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Patendivoliniku seaduse muutmine

Patendivoliniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõike 2 teist lauset täiendatakse pärast sõna „nõuda“ tekstiosaga „, välja arvatud süüteomenetluses kohtumääruse alusel“;

2) paragrahvi 6 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „teabekandjad“ tekstiosaga „, välja arvatud süüteomenetluses kohtumääruse alusel“.

§ 4. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 257 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Isik võib keelduda ütluste andmisest advokaadilt saadud õigusabi sisu ja õigusabi saamise eesmärgil advokaadiga vahetatud teabe sisu kohta.“.

§ 5. Väärteomenetluse seadustiku muutmine

Väärteomenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) seadustikku täiendatakse §-ga 32¹ järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Advokaadi ja kaitsja ametiprivileegi tagamine väärteomenetluses

Advokaadi või kaitsja ametiprivileegiga hõlmatud teavet sisaldava tõendi kogumise eesmärgil on lubatud menetlustoiminguid teha üksnes neis väärteoasjades, mille esemeks on andmekaitse-, rahapesu-, keskkonna-, konkurentsi-, maksu-, tolli-, korruptsiooni- või riigisaladuse kaitse alane väärtegu.“;

2) paragrahv 33¹ tunnistatakse kehtetuks.

Lauri Hussar

Riigikogu esimees

Tallinn, ... .2025

Algatab Vabariigi Valitsus ... .2025

(allkirjastatud digitaalselt)